

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 - 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 april 2017

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 49.026/II/PN
[...]

[...]

Betreft: klacht over ééntalige mondelinge toelichtingen door een schepen in de gemeenteraad van Anderlecht

Mijnheer de burgemeester,

In zitting van 21 april 2017 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht ingediend tegen het gemeentebestuur van Anderlecht omwille van het feit dat de agendapunten van de gemeenteraad van 18 januari 2017 enkel werden toegelicht door de bevoegde schepen in het Frans. Tijdens deze gemeenteraad waren er Nederlandstalige gemeenteraadsleden aanwezig en heeft één van hen de eentaligheid van de mondelinge toelichtingen aangeklaagd. Tot slot was er geen tolk aanwezig tijdens de gemeenteraad.

Op haar vraag om toelichting verwees u naar het advies nr. 1444 van 12 januari 1967 van de VCT:

“Het mondelinge taalgebruik bij de debatten in de gemeenteraden uit Brussel-Hoofdstad is vrij zowel in openbare als in gesloten zitting;

Geen enkele schepen, noch gemeenteraadslid te Brussel-Hoofdstad kan, tot welke taalgroep hij ook behoort, verplicht worden de andere taal te begrijpen of te spreken;

Welke ook de gebruikte taal weze, het taalverschil kan geen invloed uitoefenen op de normale werking van de gemeenteraad.”

Verder wilde u de aandacht van de VCT vestigen op het feit dat de dossiers en bijlagen met betrekking tot deze zitting in het Nederlands en het Frans naar de gemeenteraadsleden verstuurd werden.

*
* *

De gemeenteraad van Anderlecht is een plaatselijke dienst, zoals omschreven in artikel 1, § 1, van de bij koninklijk besluit gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in

bestuurszaken (SWT) (zie: VCT-adviezen nrs. 1067 van 3 maart 1966; 1708 van 19 januari 1967).

Omdat de mondelinge betrekkingen in de schoot van de gemeenteraden niet uitdrukkelijk geregeld zijn in de SWT, is het mondelinge taalgebruik bij de debatten in de gemeenteraad vrij, zowel tijdens de geheime als tijdens de openbare vergaderingen (zie: VCT-adviezen nrs. 1526 van 22 september 1966; 37.205 van 31 december 2006; 40.147 van 15 mei 2009; 45.093 van 13 september 2013).

Verder zijn gemeenteraadsleden openbare mandatarissen waarvoor geen enkele wetsbepaling eist dat zij beide talen waarvan het gebruik erkend is in de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad, begrijpen of spreken (zie: VCT-adviezen nrs. 1708 van 19 januari 1967; 45.093 van 13 september 2013).

Welke taal ook gebruikt wordt in de debatten van de gemeenteraad, het taalverschil kan geen invloed uitoefenen op de normale werking van de gemeenteraad (zie: VCT-adviezen nrs. 1444 van 12 januari 1967; 30.316 van 18 maart 1999; 30.332-30.333 van 20 mei 1999).

De VCT heeft in haar adviespraktijk geoordeeld dat alle punten die op de agenda van de vergaderingen van de gemeenteraden staan ingeschreven, voor alle gemeenteraadsleden van belang zijn, ongeacht hun taalaanhorigheid (zie: VCT-adviezen nrs. 1526 van 22 september 1966; 1708 van 19 januari 1967; 22.140 van 13 december 1990; 30.316 van 18 maart 1999; 30.332-30.333 van 20 mei 1999). En dat in de gemeenten Brussel-Hoofdstad, elke gemeenteraadslid derhalve, om zijn mandaat normaal te vervullen, in alle gevallen, niet alleen de oproeping maar ook alle punten die op de agenda staan ingeschreven, evenals de verslagen en documenten die door het College aan de Raad worden overgemaakt, in zijn eigen taal moet ontvangen (zie: VCT-adviezen nrs. 1444 van 12 januari 1957; 1526 van 22 september 1966; 1708 van 19 januari 1967; 22.140 van 13 december 1990; 25.127 van 16 februari 1995; 30.316 van 18 maart 1999; 30.332-30.333 van 20 mei 1999; 31.119 van 14 december 2000; 32.066 van 12 oktober 2001; 33.130 van 14 maart 2002; 37.224 van 11 mei 2006; 40.195 van 30 oktober 2009; 45.093 van 13 september 2013).

In haar advies nr. 27.233 van 10 oktober 1996 heeft de VCT geoordeeld dat mondelinge en schriftelijke vragen, gesteld overeenkomstig artikel 84, § 3, van de gemeentewet, deel uitmaken van de uitoefening van het mandaat van een gemeenteraadslid, en dat een gemeenteraadslid zijn mandaat niet normaal kan vervullen wanneer hij of zij een antwoord ontvangt in een andere dan zijn of haar taal.

In haar advies nr. 30.136 van 18 maart 1999 heeft de VCT gesteld dat de moties die overeenkomstig artikel 97 van de nieuwe gemeentewet aan de agenda worden toegevoegd, op dezelfde wijze als de andere punten op de agenda, door alle gemeenteraadsleden moeten kunnen worden verstaan, opdat ze met kennis van alle zaken zouden kunnen stemmen.

Tot slot moet elke raadslid niet alleen in zijn taal (het Nederlands of het Frans) aan die debatten kunnen deelnemen, maar heeft ook het recht om een antwoord op zijn vragen in zijn taal te ontvangen en bovendien het recht heeft om begrepen te worden door alle leden van deze raad, ook diegenen die zijn taal niet zouden kennen of spreken. Dit kan alleen als er iemand aanwezig is die voor de vertaling kan instaan, bijvoorbeeld een ambtenaar (zie: R.v.St. 13 november 1979, nr. 19.907; VCT 13 september 2013, nr. 45.093)

De bijkomende mondelinge toelichtingen van de agendapunten van de gemeenteraad door de bevoegde schepen moeten door alle gemeenteraadsleden kunnen worden verstaan, opdat ze met kennis van alle zaken zouden kunnen stemmen over de geagendeerde aangelegenheden. In een tweetalig vertegenwoordigend orgaan, zoals een gemeenteraad, kan dit alleen als er iemand aanwezig is die voor de vertaling kan instaan van de mondelinge inlichtingen, zoals een ambtenaar.

De VCT is van oordeel dat de hierboven beschreven jurisprudentie niet werd nageleefd, aangezien tijdens de vergadering geen tolken aanwezig waren die de mondelinge toelichtingen van de agendapunten door de bevoegde schepen konden vertalen naar het Nederlands.

De VCT acht de klacht ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]